Ч. 4 Середа 6 (18) сѣчня 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністрации „Ґазеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Справы парляментарнѣ.

Дня 14 с. м. вôдбуло ся засѣданє комісіѣ економічнои Палаты панôвъ, а предметомъ нарады була ухвала Палаты пословъ въ голоснôй справѣ управильненя концесіонованого промыслу будôвляного. Проектъ того закона зазнавъ всякои долѣ вôдъ лѣтъ десяти. Справоздавцемъ его бувъ разъ ґр. Мерошевскій, пôзнѣйше посолъ Хамецъ, а на послѣднôй сесіи посолъ Екснеръ. Звѣстно, що посолъ ґр. Пининьскій вносивъ на послѣдныхъ нарадахъ важну для нашого краю поправку 7 параґрафу правительственного проекту и промысловои комісіѣ, котру Палата приняла; она мае для дрôбного промыслу велике значѣнє. Тымчасомъ §. 2 того проекту, що означае близше вôдносины будôвничихъ до майстрôвъ тесельскихъ, каменярскихъ и керничныхъ, не ухвалено по думцѣ кола польского, бо той параґрафъ приняла палата пôсля внесеня Цаллінґера, що забороняе будôвничому не лише въ бôльшихъ мѣстахъ, котрѣ мае означити правительство (за тымъ заявило ся и коло польске), але и у всѣхъ иншихъ мѣсцевостяхъ уживати до будôвлѣ свого персоналу помôчничого.

А коли вôдтакъ вôдкинено также внесенє ґр. Пининьского, щобы въ означеню тыхъ бôльшихъ мѣстъ, котре и въ §. 3 мало велике значѣнє зъ огляду на мулярскихъ майстрôвъ, правительство не было зависиме вôдъ згоды Выдѣлôвъ краевыхъ, лише выслухало ихъ, тогды постановило Коло польске голосувати въ третôмъ читаню противъ закона.

Отже комісія палаты панôвъ на засѣданю дня 14 с. м., въ котрôмъ бравъ участь также проф. дръ Цоль, ухвалила змѣнити проектъ закона, ухваленый Палатою пословъ що до повысшихъ точокъ въ такôмъ напрямѣ, якій вôдповѣдавъ поглядамъ Кола польского.

Также §. 15 о переходныхъ приписахъ, ухвалено пôсля проекту промысловои комісіѣ Палаты пословъ, а не пôсля ухвалы повнои Палаты, котра вôдкинула важный додатокъ що-до дѣланя и въ минувшôсть цѣлого проектованого закона.

Повне засѣданє Палаты панôвъ вôдбуде ся въ пятницю и нема сумнѣву, що ухвалы комісіѣ економічнои будуть нею принятѣ.

Постôйна комісія для закона карного, ухвалила оногды пять параґрафôвъ проекту, вôдносячого ся до оскорбленя чести. Проектованѣ параґрафы постановляють:

§. 212. За оскорбу чести буде караный вязницею ажь до 6 мѣсяцѣвъ або грошевою карою до 1000 зр.: 1) хто приписуе комусь погордливѣ прикметы, погляды або й дѣла, котрѣ можуть выкликати противъ когось погорду, або понизити его въ публичнôмъ поважаню; 2) хто виноватить когось за якесь карыдостойне дѣло; 3) хто ширить одно зъ тыхъ посудженъ въ той способъ, що есть въ силѣ розбудити вѣру въ то у третои особы. Коли такои оскорбы чести допущено ся публично, то назначуе ся за то кара вязницѣ ажь до року, або грошева кара до 2000 зр.

§. 213. Кара за оскорбу чести не може наступити на пôдставѣ § 212, коли посудженє не было публично высказанє.

§. 214. Вязницею до 6 мѣсяцѣвъ або грошевою карою до 1000 зр. буде караный за оскорбу той, хто публично о чіймось житю приватнôмъ подае другôй особѣ або ширить оскорбляючѣ вѣсти.

§. 215. Кара за оскорбу чести на пôдставѣ §§. 212 и 214 есть выключена, коли докаже ся того рода факты, на пôдставѣ котрыхъ можна вносити о такихъ прикметахъ або поглядахъ, о котрѣ оскорбленого посуджено. Однакожъ доказъ правды въ случаяхъ публичнои оскорбы чести не допускае ся, о скôлько вôдносить ся до фактôвъ приватного або родинного житя.

§. 219. Коли хтось, щобы когось зганьбити, робить ему закиды зъ судово-карного засудженя, або зъ вôдбутои вже кары, буде караный вязницею до 3 мѣсяцѣвъ або грошевою карою до 500 зр. Коли же оскорба була публична, то назначуе ся вязниця до 6 мѣсяцѣвъ або грошева кара до 1000 зр.

Перегляд̑ъ полїтычный.

Нинѣ збирае ся на ново Рада державна на засѣданя. Вчера радили поодинокѣ клюбы, межь ними также и Коло польске. О переговорахъ въ справѣ утвореня бôльшости парляментарнои не чувати теперь нѣчого. — Централістичнѣ часописи заперечують вѣсть, будь то бы ліберальна правиця заключила союзъ зъ клерикальнымъ клюбомъ Гогенварта и зъ Поляками на пôдставѣ консервативнои проґрамы, щобы лишь утворити бôльшôсть парляментарну.

До ліберецкои рады громадскои, котрои розвязанє наробило свого часу тôлько шуму, выбрано доси 24 народовцѣвъ и 16 лібералôвъ. При выборахъ зъ першого круга въ суботу

---

4)

Даньскій крамарь.

Роздвяна подѣя зъ Ґренляндіѣ — С. Рінка.

(Конецъ).

При тôмъ всѣмъ не забувала Боля и на себе. Лазарь перенѣсъ ся бувъ зъ родиною зъ тои нужденнои хатчины на другу сторону до села, а Боля мала теперь нагоду видати ся що дня зъ своимъ прибранымъ братомъ, Яґомъ. Отъ и нинѣ вийшла разомъ зъ нимъ зъ крамницѣ.

Що зъ него бувъ зручный ловець, то мы вже чули. Впрочôмъ бувъ вôнъ середного росту якъ и всѣ Ґренляндцѣ, державъ ся просто, а чорне нѣбы ажь въ сино впадаюче волосе пôдвязавъ собѣ згрѣбною ниткою, щобы не лѣзло ему въ очи, бо шапку, котра пôсля поглядôвъ кождого Ґренляндця есть нѣбы то якоюсь короною, державъ въ рукахъ а въ нѣй було повно всѣлякои всячины: и цукру и кавы и тютюну и т. д. Пôдъ пахою державъ ще й иншѣ товары, що бувъ накупивъ, и бѣлѣ и краснѣ полотенця, котрѣ высували ся ему зъ пôдъ пахи и кождои хвилѣ готовѣ були упасти на снѣгъ. День передъ тымъ продавъ вôнъ бувъ крамареви кôлька алькôвъ[1]) и мавъ теперь за нихъ досыть грошей въ кишени. Зъ „вôддѣлу модныхъ товарôвъ“ лежавъ у него на сподѣ въ шапцѣ лишь оденъ предметъ, и коли вôнъ такъ уйшовъ зъ Болею кусень дороги, добувъ его зъ вôдтамъ та подаючи ѣй каже: „Ади, Боле! то для тебе дарунокъ на Святый вечеръ. Була то уплѣтка до чубока[2]), червона, въ цвѣты вышиванѣ золотомъ. Говорили вôдтакъ о тôмъ, яка то теперь красна погода та що и они пôдуть нинѣ на обходъ, коли будуть на нѣмъ спѣвати; а вôнъ ще спытавъ еѣ, чи убере ся нинѣ вечеромъ въ свôй красный кожухъ, бо видѣвъ, що она купувала пацьорки. Она сказала, що убере ся.

„Якъ то вôнъ на тебе заедно зиркавъ[3]“— дразнивъ еѣ ще Яґо, коли вже схиливъ ся бувъ, абы зайти до сѣней, а Боля хотѣла вже вертати до своеѣ роботы въ крамаревôй хатѣ. „Вôнъ прецѣ бувъ завсѣгды такъ добрый для мене“, подумала собѣ Боля зъ жалемъ, коли вôйшла до хаты того, котрому такъ богато завдячувала, „колиже бо Яґо краснѣйшій вôдъ него— и значно молодшій!“ Она зôтхнула и пригадала собѣ, що мае й для Яґа дарунокъ, котрый сховала за довжезну холяву — вечеромъ его дôстане.

Коли крамарь упоравъ ся зъ Ґренляндцями въ крамници, выбравъ ще кôлька красныхъ рѣчей на свôй рахунокъ и сховавъ ихъ заразъ дома пôдъ ключемъ въ комодѣ. Межь тыми була и червона золотомъ вышивана уплѣтка, що такъ велику мае вартôсть у дѣвчатъ — розумѣе ся, що для Болѣ! Але на що було ему ажь цѣлого звитка синои, котру носять хиба лишь молодицѣ? — Часъ то покаже.

Пôзно вечеромъ, коли Болинъ опѣкунъ вийшовъ зъ своеѣ комнаты, бувъ вôнъ убраный у святочну одежу, мавъ на собѣ цѣле европейске одѣнє, хочь правда, трохи немодного крою — божь ему й було вже що найменше якихъ девятнацять лѣтъ. По его лици було видко, що вôнъ чогось задуманый, але все таки вдоволеный собою. Коли переходивъ попри зеркальце, що висѣло надъ комодою, и побачивъ въ нѣмъ свою особу, подумавъ собѣ, що вôнъ ще нѣчого и мимо волѣ выпростувавъ ся та старавъ ся розôгнути трохи згорбленѣ плечѣ. Надѣя и сумнѣвы вели въ нѣмъ борбу зъ собою, але вôнъ мѣркувавъ, що мае въ своихъ рукахъ добрый спосôбъ и скоро лишь смеркне ся, возьме ся заразъ до дѣла. Выймивъ годинникъ и подививъ ся — пôвъ до шестои.

— „Де она такъ забарила ся? — Приступивъ до вôкна. Передъ нимъ лежало сѣльце, готове вже до свята, зъ хатъ пôднимавъ ся дымъ и нѣсъ ся по цѣлôй величавôй околици. Вздовжь цѣлого побережа видко було величезну синю покрыву зъ леду; а далѣ тем-

---

[1]) Алька, ґренляндска птиця зъ родины нуркôвъ, зъ верха чорна, пôдъ сподомъ и на грудехъ бѣла, зъ чорнымъ дзюбомъ и чорными ногами: зносить лишь одно велике яйце, зъ котрого выклювае ся молоде. Альки бувають дуже товстѣ але мясо ихъ чути траномъ: всежь таки есть оно, якъ и яйцѣ альки, великимъ присмакомъ у Ґренляндцѣвъ и они ловлять еѣ длятого. Коли заберуть ѣй яйце, то она знесе ще й друге або трете, але молоде зъ третого есть вже дуже слабосильне.

[2]) Ґренляндки чешуть волосе до горы въ чубокъ на вершку головы и звязують той чубокъ уплѣткою, дѣвчата червоною молодицѣ синою а вдовицѣ чорною або зеленою.

вôддано на лiбераловъ 80, а на народовцевъ ледви 20 голосовъ.

Ческій посолъ, дръ Цукеръ зложивъ свôй мандатъ до Рады державнои.

Зачувати, що Рада мае бути по ухваленю буджету закрыта и що правительство предложить въ осени проектъ нового закона войскового.

Говорять загально, що становище президента Карнота мае бути захитане. Декотрй часописи домагають ся, щобы судья слѣдчій переслухавъ его. Показало ся такожь, що Герцъ бравъ значнй сумы на пôдпиранє кандидатуры Фрейсінета на президента републики.

Кажуть, що россійскій амбасадоръ въ Парижи, Моренгаймъ, мае незадовго выѣхати на урльопъ и вже бôльше не верне до Франціѣ. — Звѣстнй заявленя ґр. Капрівіого въ нѣмецкôй комисіи войсковôй зробили въ Парижи велике враженє.

На засѣданю данського фолькетинґу заказавъ справоздавець буджетовый поясненя що до заявленя ґр. Капрівіого о Даніѣ. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ вôдповѣвъ на то, що бесѣда Капрівіого звѣстна лишь зъ неточныхъ справоздань въ часописяхъ и що Данія не займе иншого становища, якъ лишь неутральне.

Вôдозва.

Земляки!

Витаемо Васъ зъ Новымъ Рокомъ щирымъ серцемъ и желаемо Вамъ: щастя, здоровя на многй лѣта! Най минають зъ старымъ рокомъ: злиднѣ, журба и недоля, — а зъ Новымъ Рокомъ най воскресне для насъ всѣхъ лучша и красна доля. Най Богъ зародить нашй нивы, най помножить нашъ добутокъ, най благословить дѣти нашй, внуки и правнуки, щобы здорово ховали ся, на пожитокъ и славу Руси выростали! Най пôзнають правду, най полюблять свою хату, рôдню и свою землю, най горячимъ серцемъ покохають свою вôтчину, — бо лишь тамъ гараздъ и сила, де любовь щира до своеи рôдной матери-вôтчины. Того вамъ желаемо зъ щирого братнього серця а щастя прибуде!

Земляки! Вы чули, що у Львовѣ завязавъ ся комітетъ до збираня складокъ на будову руского народного театру. Вже перша звѣстка про збиранє жертвъ на будову руского народного театру, найшла вôдгомôнъ межи нашимъ народомъ, бо почали вплывати датки хочь дрôбнй, але рѣсний на той народный жертвенникъ. Теперь зъ Новымъ Рокомъ шлемо до Васъ, Дорогй Братя, нашъ покликъ о жертвы на нашъ рускій народный театръ та надѣемо ся, що вôдъ теперь они посыплють ся густѣйше и обыльнѣйше. Невеликй датки, хочь бы и найменшй, але густй и вôдъ цѣлого народу руского — принесуть велику суму. При всякôй нагодѣ: на весѣляхъ, хрестинахъ и поминкахъ, при колядѣ и забавцѣ — не забувайте кинути лепты на здвигненє святинѣ рôдного театру. Та кобы нашъ покликъ найшовъ вôдгомôнъ у кождôмъ, хочь бы найдальшôмъ закутку: де жие руске серце, то по часѣ призбиравъ бы ся значный фондъ на честь нашего руского народу!

Най горяча любовь щирого патріотизму загрѣвае рускй серця на се благородне и велике дѣло!

Зôбранй датки на рускій народный театръ у Львовѣ, просимо присылати на руки нашого скарбника Вп. Теофиля Бережницкого, ц. к. совѣтника высшого суду краевого у Львовѣ (ул. Театральна Ч. 8 II. п.).

За Комітетъ будовы руского народного театру у Львовѣ.

Василь Ильницкій, голова. *Дръ Кость Левицкій,* секретарь.

Новинки.

Львôвъ дня 17 сѣчня.

— **Громадѣ Глубочокъ**, въ повѣтѣ борщѣвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 50 зр. запомоги на направу костела,

— **Є. Ексц. п. Намѣстникъ** вернувъ вчера зъ Вѣдня до Львова.

— **Именованя и перенесеня.** Комісарь поліціѣ у Львовѣ Людвикъ Мильскій именованый старшимъ комісаремъ поліціѣ. — Офіціялъ почтовый Вільгельмъ Доложаль перенесеный зô Львова до Кракова.

— **Вôдзнаки крилошаньскй** одержали оо.: Ив. Кобринъ парохъ Олешичь, Авт. Волощакъ парохъ въ Колодрубахъ и Ил. Левицкій парохъ въ Щавнôмъ, всѣ въ епархія перемыскôй.

— **П. Йосифъ Пйонтковскій**, президентъ суду краевого у Львовѣ, обходить завтра 18 с. м. 50 лѣтну рôчницю, якъ вступивъ до службы судовничои.

— **Кваліфікаційный испытъ** для учителѣвъ народныхъ школъ передъ комісіею испытовою въ Перемышли зачне ся дня 27 лютого с. р. Поданя треба вносити найдальше до 20 лютого влучно.

— **Змѣна властителѣвъ.** Село Стрѣлиска старй купила вôдъ Орскихъ вдова по начальнику судовôмъ Марія Гойвановичь

— **Холера.** Въ Будапештѣ захорували дня 14 с. м. знову двѣ особы на холеру. Въ Гамбурґу лучають ся ще дотеперь поодинокй выпадки холеры.

— **Запивъ ся на смерть.** Жидъ Сруль Гайшрекъ торгуючій рыбами въ Перемышли, выпивъ въ понедѣлокъ дня 9 сѣчня въ однôмъ шинку літру горѣвки. Въ наслѣдокъ того умеръ ще того самого дня о 11-ôй годинѣ въ ночи на ударъ серця.

— **Убійство и самоубійство.** Въ Перемышли забивъ дня 11 сѣчня Иванъ Васераба жандармъ дезертиръ зъ Медики свою любку Марію Павлуцку, а вôдтакъ себе. Васераба, утѣкши зъ Медики замешкавъ въ готели пôдъ „Дубомъ“ въ Перемышли, звабивъ тамъ Павлуцку о 9-ôй годинѣ зъ рана и замкнувъ ся зъ нею. Коли вечеромъ жандармерія выслѣдила дезертира, затарасувавъ Васераба дверѣ лôжкомъ, столикомъ и умывальнею, набивъ карабінъ и трема стрѣлами убивъ Павлуцку, а вôдтакъ себе. Прибувшій на мѣсце убійства лѣкарь сконстатувавъ смерть обоихъ.

— **П. Теодоръ Яцѣвъ**, родомъ зъ Волчухъ коло Городка, бувшій ученикъ рускои ґімназіѣ у Львовѣ, одержавъ на університетѣ краковскôмъ степень дра медицины.

— **Преосв. епископъ дръ Юліянъ Пелешъ** жертвувавъ зъ нагоды нового року и свята Богоявленя 425 зр. на добродѣйнй цѣли. А именно: для института вдôвъ и сиротъ по священикахъ епархіи перемыскои 100 зр., для монахинь въ Яворовѣ 70 зр., для бурсы им. св. о. Николая въ Перемышли 50 зр., для убогихъ мѣста Перемышля 50 зр., для семинаріи учительскои въ Самборѣ 30 зр., для института дякôвъ въ Перемышли 20 зр., для товариства „Боянъ“ въ Перемышли 20 зр., для тов. св. Иосифа и Никодима въ Перемышли 10 зр., на рôзнй поменшй запомоги 50 зр. и для убогихъ ученикôвъ рускои ґімназіи въ Перемышли 25 зр.

— **Самоубійства.** Членъ Палаты панôвъ ґр. Иванъ Красицкій, проживаючій у Вѣдни, котрый ще въ падолистѣ хотѣвъ вôдобрати собѣ житє черезъ пôдрѣзанє горла на улици, кинувъ ся вчера въ самоубійчôмъ намѣрѣ зъ третого поверха готелю, въ котрôмъ проживавъ на подвôрє и забивъ ся на мѣсци. — Вчера по полудни застрѣливъ ся у Львовѣ у власнôмъ помешканю при ул. Жулиньского ч. 3. дієтарь Богданъ Папара выстрѣломъ зъ револьвера. Причиною самоубійства была любовь безъ взаимности.

— **Студѣнь.** Майже въ цѣлôй Европѣ настала теперь страшенна студѣнь, а теперѣшна зима стала мабуть чи не острѣйша якъ была въ 1890 на 1891 рôкъ. Въ Тріестѣ лютила ся послѣдною ночи страшна буря а въ мѣстѣ на улицяхъ было богато нещасливыхъ выпад-

---

не морє, по котрôмъ поблыскували ся яснй смуги вôдъ свѣтла мѣсяця. На небѣ на самъ Святый вечеръ не было видко нѣ однои хмарки, а зъ дѣточихъ грудей нѣсъ ся веселый спѣвъ: „Спи дитятко“, ажь попôдъ самй зôрки. Дѣти держачись за руки, ходили то сюды то туды головною улицею та ждали тои хвилѣ, коли зôйдуть ся всѣ, и старй и молодй, на богослуженє въ домѣ катехита, якъ тому вôсѣмь лѣтъ назадъ.

На него, на того чужинця и самотного чоловѣка, не робило то нѣякого враженя. „Може бути, що колись и я привыкну до сего торжества Гренляндцѣвъ въ простôй хатѣ“, — думавъ собѣ Данець, але то все зависить вôдъ того“. — — —

Боля бѣгла въ своѣмъ бѣлôмъ, нацьорками повышиванôмъ кожусѣ по при людей на выгонѣ, що ажь дюпотѣло за нею. Ѣй стало трохи маркотно, що забарила ся такъ довго дома въ ґренляндскôй хатѣ; еѣ личко ажь почервонѣло, разъ вôдъ того, що ажь утомила ся, такъ бѣгла, а вôдтакъ и вôдъ того, що хотѣла якъ найскорше упорати ся зъ „старымъ“, щобы вôдтакъ чимъ скорше збѣчи до своихъ краянôвъ. Говорила якъ въ горячцѣ, коли розповѣдала крамареви, якъ то Лазареви якъ разъ нинѣ пощастило ся, бо убивъ молодого, товстого пса морского, и якъ то добре, що то на самъ Святый вечеръ; вôнъ якъ разъ прийшовъ, коли она пустилась вже была домôвъ — а заедно дивила ся въ землю, коли то розповѣдала. Майже и не добачила, що Данець убравъ ся нинѣ такъ святочно якъ рѣдко, а далѣ вже й не знала, що мае говорити. Мимо волѣ пустила ся до дверей, але стямила ся и приступила до крамаря та спытала его щиро: „Але чому вы не вечеряете, „атортарзіакъ“ (прибраный тату)?

Вôнъ трохи на силу пôднявъ ся и приступивъ до неи.

— А що ты скажешь — пытае еѣ таки въ рôднôй еѣ мовѣ — на отсей синій анотакъ, флянельовый зъ синьою и золотою обшивкою та на отсю уплѣтку до чубка, що належить до анотака?

— Мусить въ нѣмъ бути дуже до лиця, — каже она на то.

— То дôстане тота, що схоче бути моєю жѣнкою, — говорить вôнъ дальше, а голосъ его набравъ силы.

— А може тобѣ подобае ся лѣпше даньска одѣжь?

— Піннерсімак аут! — ба, тота мабуть ще красша — особливо для даньскихъ людей — вôдповѣдае она и нѣбы хоче усмѣхнути ся а дивить ся, якъ бы то вырвати ся вôдъ свого жениха. Але той взявъ еѣ за руку и держить крѣпко, а вôдтакъ каже таки выразно:

— Хочешь бути моєю жѣнкою, Болюсе?

— „Асукіакъ“ (не знаю) — вôдповѣла она словомъ готовымъ кождого часу на устахъ Ґренляндки, а вôдтакъ и заразъ додала слова, уживанй супротивъ даньскихъ властей: перкуґувко (якъ прикажете)!“

— Нѣ, Болюсе, — промовивъ крамарь знову, а въ словахъ его чути было якійсь жаль — коли маю приказувати, то приказую тобѣ вôддати ся за Яґа.

Боля ажь цѣла спаленѣла. Не вжежь крамарь довѣдавъ ся, що Яґо стоить тамъ въ шопѣ и чекае на ню?

— Слухайже Болюсе — говоривъ прибраный батько дальше зъ щирою нѣжностію — ты вже вôдвыкла вôдъ голоду и холоду; за Яґомъ мусѣлабъ ты неразъ того зазнати; але я вже постараю ся о то, щобы тобѣ и пôзнѣйше нѣчого не забракло.

— Суса (нехай такъ)! — Зъ голодомъ и холодомъ якось то буде; але коли вже така ваша ласка, — то вôддамъ ся таки за Яґа.

Вôнъ пустивъ еѣ руку, а она пôгнала ся якъ вѣтеръ въ дверѣ.

Крамарь не пôшовъ вже на вечірню. Перебувъ знову свôй Святый вечеръ самъ оденъ безъ приятелѣвъ, якъ колись перший разъ. Лишь Скора, що вже была майже зовсѣмъ ослѣпла, прилѣзла до свого пана и лизала ему руку, що еѣ наставивъ, — Боля ишла тымчасомъ зъ Яґомъ и всѣма другими звѣстною дорогою черезъ скалы попри „Кюлерфік“, щобы поза нимъ заколядувати на Святый вечеръ въ хаткахъ, де колись перший разъ побачила свѣтъ Божій.

козъ. Навѣть комунікацію на мори треба було перервати. Въ порте застановлено всѣ роботы, а всѣ гати покрыли ся ледомъ. Зъ Франціѣ доносять, що тамъ настала также всюды незвычайна студѣнь и упали такій снѣги, що на многихъ зелѣзницяхъ рухъ поѣздôвъ перерваный. — Въ Римѣ настала така студѣнь, якои тамъ ще не памятають. Богато керниць позамерзало а въ декотрыхъ домахъ замерзла навѣть вода въ водоводахъ.— Зъ Сераєва доносять, що тамъ настали небувалй доси морозы; студѣнь доходила до 35 степенѣвъ Цгльзія.

— **Подяка.** Вôдъ давна давалась чути потреба выбудованя моста на рѣцѣ Быстрици на дорозѣ въ Черпѣєва до Станіславова, а то тымъ бôльше, що що року було много выпадкôвъ смерти, при найменшôй повени тоиже рѣки. Ажь за стараньемъ теперѣшного Вп. Станіслава Брикчиньского, маршалка Рады повѣтовои въ Станіславовѣ, выбудовано въ роцѣ 1892 на згаданôй рѣцѣ мôстъ що стало ся великимъ добродѣйствомъ особливо для близько положеныхъ громадъ. Узнаючи тое добродѣйство въ низу пôдписанй складають въ имени громадъ Вп. п Станіславови Брикчиньскому, маршалкови Рады повѣтовои въ Станіславовѣ, щиру подяку и желають ему, щобы Всемогучій Богъ заховавъ Єго въ здоровлю черезъ многй лѣта! Также чують ся обовязанй зложити изъ глубины серця щиру подяку Вп. п. Климентіеви Цетвиньскому, секретареви Рады повѣтовои въ Станіславовѣ, за его горячй труды, около будовы згаданого моста и желають ему многихъ лѣтъ! — *Семенъ Качуръ*, начальникъ громады Братковець; *Якôвъ Стефанюкъ*, начальникъ громады Хомякова; *Михайло Лучиньскій*, начальникъ громады Чернѣєва; *Антôнъ Робачевскій*, начальникъ обшару двôрского въ Чернѣєвѣ.

† Посмертнй вѣсти.

Померли: У Львовѣ о. Климентій Вахнянинъ, ювилатъ, радникъ консисторскій и выслуженый парохъ Сѣнявы, дня 14 с. м. у своего сына проф. Наталя Вахнянина. Покôйный належавъ до замѣтнѣйшихъ теольоґôвъ, а поступованемъ своимъ и ввѣчливостію выскавъ собѣ велике поважане въ цѣлôй окресности и у своихъ товаришѣвъ по званю. На поли народнôмъ трудивъ ся постôйно, хотя тихенько и зумѣвъ собѣ придбати повагу у всѣхъ, що его знали. Зъ подружя зъ Каролиною Сайтôвною выховавъ вôнъ чотирохъ сынôвъ: Клима, побордя податкового въ Висничи; Наталя и Ивана, професорôвъ ґімназіяльныхъ и Гната теперѣшного пароха Сѣнявы. — Въ Оглядовѣ въ 43 роцѣ житя а 20 роцѣ священьства померъ о. Мих. Авдиковскій, бувшій парохъ Добрянъ, въ повѣтѣ стрыйскôмъ. Покôйникъ належавъ до найдѣяльнѣйшихъ патріотôвъ. Постôйный членъ всѣхъ товариствъ народныхъ, бравъ чинну участь у всѣхъ справахъ, маючихъ на цѣли добро нашого народу. Заходами его станула красна, мурована церковь въ Добрянахъ, а нарôдъ тверезый та просвѣщеный вôдносивъ ся зъ повнымъ довѣріємъ до своего пароха, величаючи его своимъ батькомъ; — въ Хутори померъ о. Михаилъ Фортуна, почетный крилошанинъ и деканъ скôльскôй, въ 75 р. житя; — у Волосянцѣ жена пароха Теодора зъ Паславскихъ Реваковичева, въ 69 р. житя.

Господарство, промыслъ и торговля

Добутокъ зъ рôлѣ а зъ промыслу.

Воздухъ, теплота и вода то найважнѣйшй рѣчи въ господарствѣ, а що ихъ мае чоловѣкъ за дармо въ природѣ, то здавало бы ся, що рôльне господарство повинно добре оплачувати. Однакъ приглянувшись близше показує ся, що то не такъ; нинѣ мусить господарь на рôли працювати добре не лишь руками, але й головою и все ще мае лишь малй зыски зъ неи. Особливо видко то коли порôвна єсмо рôльне господарство зъ промысломъ, а таке порôвнане, особливо тогды потрѣбне, коли чоловѣкъ мае якійсь капіталъ и розважує, що лѣпше, чи взяти ся до рôльнои господарки, чи до якого промыслу.

Загально кажуть, що лѣпше умѣстити заклядовый капіталъ въ земли, бо вôнъ тогды безпечный. То правда, бо земля не пропаде, не щезне, а товаръ, збôже та будынки можна асекурувати и они также зовсѣмъ не пропадуть. Але то бувае такъ лишь середъ зовсѣмъ нормальныхъ вôдносинъ; найже господареви не стане оборотового капіталу, то й заразъ лихо готове: вôнъ мусить затягати довгъ на землю, абы збôльшити капіталъ оборотовый; высокй проценты пожирають неразъ его доходы, а тогды земля переходить звычайно въ чужй руки, за ощадженый грôшь, вложеный въ землю, переходить въ лихварскй кишенѣ.

Правда, що й зъ промысломъ може такъ стати ся, але всежь таки для промысловця небезпечнôсть не такъ велика. Коли ему не стае грошей, то вôнъ шукае собѣ спôльника, або обмежує свою роботу до тои мѣры, до якои ему потреба. Єго положене въ тôмъ выпадку кориснѣйше, якъ положене рôльника. Добутокъ зъ промыслу єсть, бачите, податливый а зъ рôлѣ потяжкій.

Возьмѣмъ такій выпадокъ: промысловець и рôльникъ хотять збôльшити свôй добутокъ. Промысловець потребує въ сѣмъ выпадку спровадити лишь новй машины, наймити новыхъ робôтникôвъ и помôчникôвъ а не задовго зможе свôй добутокъ навѣть подвоити. Не такъ у рôльника. Насампередъ не може вôнъ збôльшити свого кусня землѣ, а вôдтакъ и число его робôтникôвъ єсть обмежене. Коли вôнъ хоче кориснѣйше господарити, отже ужити до своеи господарки бôльше капіталу, бôльше робочои силы людскои и звѣрячои, то мусить то робити поволи; мусить зменшити пасовиска, поглубляти що року рôлю, дренувати єѣ та гноити штучными навозами, розширити свои стайнѣ и стодолы и т. д. Але неразъ при найлѣпшôй воли и достаточныхъ средствахъ не удае ся ему збôльшити свого добутку. Зимою морозы, лѣтомъ доцѣ и повѣнь, миши и всѣлякй шкôдники знищать его працю.

Промысловець того всего не знае; его машина робить день и нôчь, зимою и лѣтомъ; коли що въ нѣй попсує ся, легко направити. У него робота роздѣлена; кождый робôтникъ робить свое и черезъ те єсть дуже вправный, а робота поступае скоро. Єму легко всего допильнувати, бо робота вôдбуває ся на однôмъ мѣсци, пôдчасъ коли у рôльника она розкинена по поляхъ. У промысловця знае вже кождый робôтникъ, що мае робити, коли прийде до роботы; рôльникъ мусить що дня роздѣлювати роботу. До того приходить ще й то, що рôльникъ мусить тратити марно богато вôдпадкôвъ, отъ хочь бы примѣромъ послѣдъ, солому, полову, гичку зъ бараболь, листє зъ буракôвъ и т. д.

Ба, не досыть того; рôльникъ мусить ще тратити на своихъ добуткахъ при ихъ продажи. Промысловець продае свôй добутокъ тому, хто ему дае найбôльше, хто дае ему поруку, що дѣйстно въ своѣмъ часѣ заплатить. Рôльникови же накидае цѣну спекулянтъ, накидае збôжева біржа. Тутъ вже цѣна зависить не вôдъ попыту и подажи, але вôдъ того, що спекулянты на біржахъ збôжевыхъ установляють цѣну, якъ и коли имъ потреба, щобы мати якъ найбôльшй зыски!

Отсе то стало ся причиною, що рôльники стали всюды о тôмъ думати, якъ бы то звôльнити ся вôдъ тыхъ спекулянтôвъ, що грають на знижку або на звышку по біржахъ на ихъ добутки и накидують имъ цѣну, яку самй хотять. Пробудила ся гадка, щобы рôльники, подôбно якъ торговельники и промысловцѣ, мали свои т. зв. „палаты рôльничй", т. є. законныхъ своихъ представителѣвъ, що боронили бы ихъ интересôвъ та недопускали, щобы якй небудь спекулянты робили имъ кривду та наживались ихъ добромъ. Та й у насъ думали зробити щось въ сѣмъ напрямѣ для селяньства; говорено щось о проєктѣ закона, котрый мавъ бы завести якись спôльки господарскй, але гадка та якось притихла; а то де якъ де, але у насъ, въ нашôмъ краю, найвысша вже пора, щобы подати селянамъ якусь помôчь та забезпечити ихъ вôдъ вызыскуваня, бо коли тому лиху не зробить ся разъ конець, то не поможуть нѣякй хочь бы найлѣпшй рады, не поможуть нѣякй хочь бы безпроцентовй позычки або й беззворотнй запомоги. Весь той грôшь поверне ся назадъ въ кишенѣ спекулянтôвъ. Але й господарѣ самй не повиннй засыпляти сеи справы лишь повиннй упоминати ся черезъ своихъ послôвъ о полѣпшене своеѣ незавидной теперь долѣ.

— Новый рôдъ дынѣ пôдъ назвою Кокоцеле зъ Мольфеты", розвели теперь нѣмецкй огородники и дуже єѣ захвалюють. Они кажуть, що ту дыню дуже добре садити по огородахъ близько мѣстъ, длятого, що и самъ овочь, котрый дуже рано дозрѣвае, и цвѣтъ дынѣ дае ся ѣсти и єсть дуже смачный. Въ Нѣмеччинѣ крають молоденьку и ще делікатну дыню на тоненькй куснѣ и смажать въ маслѣ, доброй оливѣ або на смальци, а такъ усмажена диня мае бути дуже смачна и такъ стравна, що єѣ можуть ѣсти навѣть недужй. Пустый (мужескій) цвѣтъ тои дынѣ або пупѣнки мачають ся знову въ рѣдко розробленôмъ тѣстѣ зъ яйцемъ (подôбно якъ цвѣтъ акаціѣ або базника) и смажить ся на маслѣ. Мае то бути знаменита страва. Дыня та росте купками, не мае овѣткôвъ (усикôвъ) и не повзае широко, займае длятого мало мѣсця и можна єѣ садити хочь бы въ маленькôмъ городци. Овочѣвъ родить богато; они суть жовтаво-бѣлй, дуже довгй, трохи закривленй и на горѣшнôмъ кôнци грубшй. Правдивого насѣня тои дынѣ можна дôстати у огородника: Albert Fürst, Schmalhof, Post Vilshofen in Niederbaiern, порція по 50 фениkôвъ або 30 кр. (можна посылати нашими марками).

— **На вынищене гриба въ домахъ** мае бути дуже добра нафта; грибъ вôдъ неи напевно гине. Нафта входить дуже легко въ дерево, нищить всюды грибъ и его найменшй зародки. Коли намастити добре нафтою дерево и стѣну, де насѣвъ грибъ, то вôнъ заразъ почорнѣе; волоконця его, що запустили ся въ стѣну, пускають ся стѣны и также чорнѣють, а грибъ вôдтакъ зовсѣмъ гине.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 14 с. м.: пшениця 7·10 до 7·35; жито 5·80 до 6·—, ячмѣнь 4·50 до 5·50; овесъ 5·10 до 5·50, рѣпакъ 10·50 до 11·—; горохъ 5·50 до 8·50; вика 4·50 до 5·—; насѣне льняне 9·80 до 10·50; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 4·75 до 5·10; гречка 7.— до 7·60; конюшина червона 60·— до 70·—; бѣла 60·— до 75·—; шведска 60·— до 70·—; кминокъ 18·— до 20·—; анижъ 32·— до 36·—; кукурудза стара 5·30 до 5·60; нова 4·70 до 4·90; хмѣль 65·— до 85·—, спірітусъ готовый 11·— до 12·25.

— **Льосованя.** При вчерашнôмъ тягненю льосôвъ Сальма, припала головна выграна 40.000 зр. на ч. 41.934; друга выграна 4.000 зр. на ч. 95.938; третя выграна 2.000 зр. на ч. 98.326.

— **Календарь церковный и господарскій.** Рускй свята: дня 8 (20) с. м. Георгія н. Доминики; 9 (21) Полієвкта. — Латиньскй свята: дня 20 Фаб. и Себ. 21 Агнішки. — Всхôдъ сонця: дня 19 с. м. о год. 7 мін. 50: захôдъ о 4 год. 33 мін.; дня 20 о 7 год. 49 мін.; захôдъ о 4 год. 35 мін. — Всхôдъ мѣсяця: дня 19 с. м. о — год. 46 мін.; захôдъ о 2 год. 48 мін.; дня 20 о 1 год. 11 мін.; захôдъ о 6 год. 1 мін. — Станъ воздуха за минувшу добу числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 16 до 12 год. въ полудне дня 16 с. м.: середна теплота була —17·8^{0} Ц., найвысша — 24·0^{0} Ц. вчера с. м. по полуд.) найнизша — 19·1^{0} Ц. въ ночи. Барометръ опадае (758). Вѣтеръ буде всхôдный, слабый, теплота обнижить ся до—15^{0}Ц. небо буде захмарене, опздъ — снѣгъ малый.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Парижь 17 сѣчня. Міністеръ справедливости вôдповѣдаючи на интерпеляцію въ парляментѣ заявивъ, що за Артономъ и Герцемъ выслано гончй листы. Комісія анкетова переслухувала редактора „Нов. Времени" Суворина и Тарищева, котрй сказали, що не брали вôдъ товариства панамского нѣякихъ грошей.

Римъ 17 сѣчня. Папа именувавъ чотирнацять кардиналôвъ мѣжь тыми вѣденьского нунція Галімбертіого и угорского примаса Вашраіого.

Берлинъ 17 сѣчня. Правительство розпочало переговоры торговельнй зъ Румуніею.

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій.**

Оречене хемічнои лябораторіѣ кор. стол. мѣста Львова.

Незрôвнану добрôсть тыхъ дутокъ доказуе отсе оречене хемічнои лябораторіѣ кор. стол. мѣста Львова.

Дутки гігієнічні **С. В Немойовского** не заключають въ собѣ нѣякихъ шкôдливыхъ здоровлю складовыхъ частей.

Ч. 18148. 1892.

До пана Степана Верушь **Немойовского,** фабриканта дутокъ циґаретовыхъ у Львовѣ.

Зъ порученя маґістрату въ дня 24 марця 1892 ч. 19148 рознслѣдôвъ я надôсланый Вами циґаретовый папіръ, означеный водною написею: **„С. В. Немойовскій“** и пересвѣдчивъ ся, що не мѣстить жадныхъ невластивыхъ складникôвъ и такъ пôдъ взглядомъ выдаваного проценту попелу якъ и повстаючого дыму вôдповѣдае зовсѣмъ всѣлякимъ вымогамъ гігієнічнымъ.

Зъ мѣскои лябораторіи хемічнои.

Львôвъ дня 30 марця 1892.

Видѣли въ превидіи Маґістрату:

Мохнацкій в. р. президентъ.

Дръ М. Д. Вонсовичь в. р. заприсяженый хемикъ мѣск. и суд.

До кождого пуделка дутокъ, заосмотреного фірмою **С В Немойовскій**, долучае ся повысше оречене хемічнои лябораторіѣ кор. стол. мѣста Львова.

Осерегає ся передъ наслѣдованемъ. 6

Набути можна въ склепахъ **С. В. Немойовского** у Львовѣ: Театральна 3, Ягайлоньска 6; въ Краковѣ Суконницѣ 28 и у всѣхъ значнѣйшихъ торговляхъ и трафікахъ.

Ложки столовî

зъ альпаки (металю все бѣлого), тузинъ 6.50 зр., — зъ хиньского серебра тузинъ 14 зр. — ложочки до кавы зъ альпаки, тузинъ 3.20 зр., зъ хиньского серебра 7 зр. — поручае **Петро Хштонстовскій**, торговля желѣзныхъ товарôвъ у Львовѣ капітульна 1. (напротивъ Катедры.)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и сродае

ВСЯКÎ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадної провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечні.	4% пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечні преміовані.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечні безъ премій.	4½% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	4½% пожичку пропінаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскі Облигаціи индемнизаційнî,

котрî то папери контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкориснѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякі вылосовані, а вже платнî мѣсцевî папери цѣнні, якъ также купоны за готôвку, безъ всякои провізіи, а противно замѣсцевî лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ за зворотомъ коштôвъ, котрî самъ поносить. 8

50% дешевше якъ вô всѣхъ аптикахъ.

Зъ днемъ 1 Сѣчня 1893 зостала отворена у Львовѣ плящь Маріяцкій Ч. 1. готель Жоржа

ДРОҐУЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

Перший головный складъ матеріялôвъ аптичныхъ

ИВАНЪ ҐУРНЫЙ & ТАДЕЙ ПИЛЯРСКІЙ

маґістры фармаціи.

Найбôльшій выбôръ прирядôвъ хірурґічныхъ и выробôвъ ґумовыхъ

фарбы и лякеры

Посылки на провінцію вôдворотною почтою. 7

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его объемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансові и господарскі обявы обширно и предметово. Всежь при томъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якî на насъ накладае побôльшене объему, высокôсть предплаты зостае незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатî змѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

ГАЛИЦКІЙ 11

БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

почавши ôдъ 1 лютого 1890 поручае

[illegible]% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 30 дневымъ выповѣдженемъ

3½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 8 дневымъ выповѣдженемъ, всѣже знаходячî ся въ обѣзѣ

4½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 90 дневымъ выповѣдженемъ, будуть опроцентованî почавши вôдъ дня 1 мая 1890 по 4% въ дневнымъ терминомъ выповѣдженя.

Львôвъ, дня 31 сѣчня 1890. **Дирекція.**

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВÎ ШКОЛЫ

почина́е ся въ приватнои войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ — денна продажь 50.000 кґ

Пôдробллюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товаровъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ делікатесами, также по цукорняхъ.

Антикварска оферта.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСИКОНЪ

4 (найновѣйше) выдане

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ нові, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Поручае ся

торговлю винъ **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЕРА** у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.